

ז'ול רנאר (1864-1910) הוא מה שקוראים "סופר של ספר אחד" שכן ספרו **ראש גזר** הביא לו תהילת עולם. אולם הוא כתב עוד כמה ספרים הראויים לתשומת לב הקורא. הוא נולד בכפר בצפון מערב צרפת אך מגיל שנתיים גדל באזור נייבר שבמרכז צרפת בכפר שיטרי-לה-מייין, מקום הולדתו של אביו, שהיה קבלן ובונה חופשי. לכפר זה היה רנאר קשור כל ימיו. אביו היה ראש הכפר ואחר כך שימש במשרה זו ז'ול רנאר עצמו. מגיל 19 חי בפאריס. כאן עשה את תעודת הבגרות ונשאר לחיות חיי עוני, אך התערה בחיי ובחוגי הספרות של בירת צרפת. תחילה פרסם שירים.

ב-1888 התחתן עם מארי מורנו ובכספי הנדוניה הוציא לאור את קובץ סיפוריו הראשון – **פשע בכפר**. ב-1894 פרסם את הספר שהקנה לו תהילה – **ראש גזר**. שנתיים אחר כך החל לפרסם את **סיפורי טבע** ואז גם שכר בית ישן ליד הכפר של הוריו וקרא לו "לה גלורייט" – "הביתן", אך גם רמז לתהילה – גלוריה – ולשם רעייתו. ב-1897 התאבד אביו בירייה, דבר שהשפיע עליו מאוד. ב-1898 נחלקה צרפת כולה בין תומכי דרייפוס לבין משמיציו. רנאר נמנה עם מחנה התומכים, עם אמיל זולה ורבים וטובים אחרים. בעשור האחרון של חייו התקרב אל מחנה הסוציאליזם והיה בקשר עם ליאון בלום ועם ז'אן ז'ורס. ב-1904 נבחר רנאר כראש הכפר שיטרי-לה-מייין, משרה שבה נשא אביו לפניו. הוא ורעייתו נהגו לחלק את השנה בין פאריס לבין הכפר, אולם בנשמתו נשאר רנאר איש כפר כל ימיו, ואף כי היה מעורה בחיי הספרות והאמנות של פאריס, הביע ביומנו גם לא מעט שאט נפש מחיי העיר.

ב-1908 פרסם את **אחינו הקשוחים**, שהוא מעין המשך לסיפורי הטבע, סיפורי הכפר, אבל הפעם אודות אנשים ולא חיות. ב-1909 הלכה אמו ואיבדה את שפיותה, עד שנפלה לבאר ומתה, ועל כך אמר: זו דרך מאוד מסובכת לעשותני יתום. שנה אחר כך, עם התערערות מצב בריאותו, הלך ואיבד את רצון החיים. הוא נפטר ב-22 במאי 1910.

סיפורי טבע הם רישומים זעירים של עין בוחנת, של אדם החי בחיק בטבע ואוהב בו כל מקום וכל רגע וכל יצור. המודעות לטבע ולתולדותיו הלכה וגברה במאה ה-19 בצרפת בעקבות ספרו של חוקר הטבע הדגול בופון (Buffon) שספרו **תולדות הטבע** (Histoire Naturelle) הופץ במהדורות רבות, ביניהן פופולריות ומותאמות לילדים, לנשים וכו'. ז'ול רנאר הוסיף את סימן הרבים לשם זה (Histoires Naturelles) וכך היו סיפורי הטבע שלו למעין ראי אישי של סיפור הטבע הגדול. נקודת מבטו וסיפורו היא אישית לחלוטין. הוא כותב כצופה וכמשתתף.

ב-1899 יצאו לאור עשרים ושניים מסיפורי הטבע עם רישומים של טולוז-לוטרק. ב-1904 הלחין מוריס ראבל חמישה מסיפורי הטבע (הטווס, הצרצר, הברבור, השלדג, הפניניה) והם מהווים נכסי צאן ברזל של זמרי בריטון.

בספרו **אחינו הקשוחים** מצייר רנאר תמונות מחיי האנשים של כפרו, רובם עניים מרודים, ובראשם רגוט ופיליפ, שהיו המשרתים ובני הבית שלו ושל רעייתו גלורייט. זו תמונה נאמנה, מלאת אמפתיה ואהבה, של חיי הכפר הצרפתי בסוף המאה ה-19 וערכה רב גם כיום בזכות המבט הבוחן והתיאור החי של הסופר.

אבנר בהט

ז׳יל רנאר – קורות חיים

- 1883 – תעודת בגרות בפאריס. נשאר בפאריס וחי חיי עוני אך מעורה בחוגי הספרות.
- 1888 – מתחתן עם מארי מורנו. מוציא לאור את קובץ סיפוריו הראשון – **פשע בכפר**.
- 1894 – **ראש גזר**.
- 1896 – **סיפורי טבע**. שוכר בית ישן ליד הכפר "לה גלורייט" (הביתן).
- 1897 – מות אביו בהתאבדות.
- 1898 – חובר אל זולה ואחרים בעד דרייפוס.
- 1899 – עישרים ושניים מסיפורי הטבע יוצאים לאור עם עיטוריו של טולוז-לוטרק.
- 1901 – מקורב לז'אן ז'ורס ולליאון בלום.
- 1904 – נבחר כראש הכפר שיטרי. משתתף ב"להומניטה".
- 1906 – מוריס ראבל מלחין חמישה מסיפורי הטבע.
- 1908 – **רגוט ואחינו הקשוחים**.
- 1909 – אמו נופלת לבאר ומתה ("זו דרך מאוד מסובכת לעשותני יתום").
- 1910 – הוא הולך ונחלש ומת ב-22 במאי.